

Ο επικήδειος του Έντι Ράμα για τον Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο

/ [Επικαιρότητα](#)

Ο πρωθυπουργός της Αλβανίας Έντι Ράμα, αποχαιρέτησε τον Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο με έναν 20λεπτο επικήδειο, αποδίδοντας τα εύσημα στην προσωπικότητα, του Ιεράρχη για το έργο και την προσφορά του.

Όπως τόνισε ήρθε στην Αλβανία, ως πιστός διάδοχος των Αποστόλων στην υπηρεσία της Αλβανίας, αναστήλωσε την Ορθόδοξη Εκκλησία, τόσο από ανθρώπινη όσο και από πνευματική πλευρά.

«Η προσωπικότητα του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου θαυμάστηκε, ευλογήθηκε αλλά και συκοφαντήθηκε, υπέμενε όμως με στωικότητα, επωμίστηκε διενέξεις μεταξύ των χωρών μας», αναγνώρισε ο κ. Ράμα.

Διαβάστε αναλυτικά:

«Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ’ ἄρτι. ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτῶν». (Αποκ. 14:13)

Παναγιώτατε Οικουμενικέ Πατριάρχα Κύριε Βαρθολομαίε,

Σεβασμιώτατοι μέλη της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, Σεβασμιώτατε Μητροπολίτη Ιωάννη, Τοποτηρητή της Αρχιεπισκοπής Τιράνων, Δυρραχίου, Εντιμότητα και τα μάλα ευπρόσδεκτε Πρωθυπουργέ της Ελληνικής Δημοκρατίας Κυριάκο Μητσοτάκη,

Η Ορθόδοξη κοινότητα σήμερα πενθεί. Η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας σήμερα θρηνεί. Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος συμπλήρωσε την αποστολική του πορεία ως διάδοχος των Αποστόλων στη διακονία των Ορθοδόξων πιστών της Αλβανίας.

Η ζωή του, αξιοσημείωτα μακρά, αλλά βαθύτατα σημαντική, ήταν ζωή αφιερωμένη στη Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία, με την πατερική έννοια του όρου, με αυτή την πλήρη έννοια του όρου, που κατοχυρώθηκε στο Σύμβολο της Νικαίας πριν από 1700 χρόνια, υπό την αιγίδα του Μεγάλου Κωνσταντίνου. Τριάντα τρία χρόνια ευαγγελισμού στις περιοχές της Αλβανίας από το μακρινό έτος 1992 μέχρι σήμερα, είναι ένας βαθύτατα σημαντικός αριθμός, αλλά και συμβολικά συνδεδεμένος με την ηλικία του Ιησού Χριστού.

Τα τριάντα τρία αυτά χρόνια αφιερώθηκαν στο κήρυγμα της αναστάσεως του μυστικού σώματος της Ορθοδοξίας στην Αλβανία, εκ των οποίων τα 30 αναλώθηκαν στον επίπονο μόχθο, όπως από ένα αποφασισμένο ξυλουργό, στην ανοικοδόμηση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας από τις στάχτες των ερειπίων.

Από μία καθαρά πνευματική άποψη, καθώς επίσης και από μία βαθύτατη πνευματική προοπτική, η ζωή του Αναστασίου Γιαννουλάτου, ήταν μία ζωή τελείως πλήρης, διότι το όνειρο ενός παιδιού πραγματοποιήθηκε πλήρως.

«Όταν ήμουν παιδί» κάποτε ανέφερε μακαριστός Αρχιεπίσκοπος, «μου έφτανε να προσφέρω κάτι από τον εαυτό μου στον Θεό. «Έπρεπε να δώσω όλον τον εαυτό μου σε Αυτόν. Ήθελα όλη η ύπαρξή μου να ζη εν Χριστώ». Ως Ιεράρχης μιας

ιστορικής σημαντικής κοινότητας, με μεγάλη επίδραση στο εθνικό μωσαϊκό της Αλβανίας, η προσωπικότητα του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου και το έργο του στο πηδάλιο της Εκκλησίας και του ποιμνίου της έχει περάσει από έλεγχο, έχει γίνει αντικείμενο θαυμασμού, έχει ευλογηθεί, έχει γίνει αντικείμενο κριτικής, ακόμα έχει και αναθεματιστεί.

Τα περισσότερα αντιφατικά πάθη αναδύθηκαν στον περίγυρό μας, όταν ανέλαβε τον δημόσιο ρόλο στην πολιτεία. Είτε το ήθελε είτε όχι κουβαλούσε πάνω στους ώμους του ακόμη και τις φλόγες των παιδιάστικων διενέξεων της γειτονιάς μας, οι οποίες αναζωπυρώθηκαν συγχρόνως με την ανάσταση της Εκκλησίας.

Αυτό και μόνο αποδεικνύει την στωικότητα του Ποιμενάρχη, μία ποιότητα ολοένα και περισσότερο σπάνια σε μία εποχή και σε ένα κόσμο, όπου όλο και περισσότερο άνθρωποι κυματίζουν με τον άνεμο και ολοένα λιγότερο αφήνουν το άγιο Πνεύμα, το οποίο «ὅπου θέλει πνεῖ (Ιω 13,8).

Ωστόσο, πέρα από εκείνες τις φωτιές που άναψαν σαν κεραυνός σε αίθριο ουρανό και στις δύο πλευρές των συνόρων, ευρίσκεται μία ανοικτή πληγή μετά από μία νεκρική σιωπή μισού αιώνα, η οποία αργότερα έσβησε σαν βάρος σε μια κοινή αυλή και πέρα από τις προκαταλήψεις και διαχρονικές αμφιβολίες της βαλκανικής μας γειτονιάς, κανένας και ουδέποτε θα αμφισβητήσει την αυθεντικότητα της ποιμαντικής αφοσίωσης του Αρχιεπισκόπου στο ποίμνιο, το οποίο πριν από 33 χρόνια βρήκε τραυματισμένο, πονεμένο και διασκορπισμένο και το ένωσε με πολλή υπομονή και αφοσίωση σε μία στάνη, που θυμίζει τον «σεσαρωμένον και κεκοσμημένον» οίκο από τη μάχη με τους δαίμονες, όπως ο Χριστός ομιλεί στο κατά Ματθαίον ευαγγέλιον (12:43-45)

Δεν προτίθεμαι να εκφωνήσω επικήδειο ή νεκρολογία γι' αυτόν τον Ιεράρχη, για τον οποίο ο κόσμος ζήτησε πολύ την Ορθόδοξο Αυτοκέφαλο Εκκλησία της Αλβανίας, είτε ανάμεσα σε προβεβλημένες θρησκευτικές μορφές, διανοούμενους αφοσιωμένους στην ειρήνη δια του διαθρησκευτικού διαλόγου, δεξιοτέχνες της επικοινωνίας μεταξύ θρησκειών και πολιτισμών, ή ακόμη μεταξύ αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων που τον γνώριζαν.

Είμαι βέβαιος ότι ο φίλος μου Κυριάκος Μητσοτάκης που μας τιμά σήμερα με την παρουσία του και την παρουσία της αξιότιμης αντιπροσωπείας του, ασπάζεται πλήρως αυτή την άποψη. Και με την παρουσία του εδώ σήμερα ο Πρωθυπουργός όχι μόνον αποτίει φόρο τιμής στην κοσμοϊστορική μορφή του Αρχιεπισκόπου, αλλά επίσης τιμά και την Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας και το κράτος μέσα στο οποίο τώρα αναπνέει ελεύθερα, στέλνοντας ένα βαθύ μήνυμα ότι τα δυο έθνη και οι δυο λαοί είναι αδιαίρετοι στη ζωή και το πένθος.

Είχα το προνόμιο να είμαι παρών σε αυτόν εδώ τον Καθεδρικό, που αφιερώθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο στην Ανάσταση του Χριστού-στη ανάσταση του μυστικού Του σώματος στην Αλβανία-στα εγκαίνια και τον καθαγιασμό του. Ήταν η ημέρα της μακράς επίπονης ανταμοιβής, από ένα ταξίδι στο οποίο είχα την ευκαιρία να τον συνοδεύσω μαζί με άλλους, πρώτα ως δήμαρχος και μετά ως πρωθυπουργός, μέχρις ότου τελικά ολοκλήρωσε το όντως δύσκολο έργο.

Εκείνη την ημέρα αναρίθμητοι κόποι καρποφόρησαν, όταν ο καθεδρικός άνοιξε τις πύλες του, με την παρουσία Πατριαρχών και Μητροπολιτών Ορθοδόξων Εκκλησιών από όλον τον κόσμο. Τέτοιο κύρος και επιρροή σε κλίμακα πέρα από τα εθνικά μας σύνορα, δεν είχε γίνει ποτέ προηγουμένως αισθητή ή ενσωματωθεί στη θρησκευτική σφαίρα της Ορθοδοξίας στην Αλβανία ή στην ίδια την Αλβανία. Ήταν ένας επίσημος φόρος τιμής από όλον τον Ορθόδοξο κόσμο στην Αυτοκέφαλη Εκκλησία της και στην Αλβανία, κάτι αδιανόητο, χωρίς την παρουσία, τον ρόλο και την παγκοσμίως αξιοσέβαστη προσωπικότητα του Αρχιεπισκόπου μας.

Σήμερα τιμώντας τη μνήμη του υπενθυμίζω κάτι που πολλοί μπορεί να το έχουν δει ή αισθανθεί, ενώ άλλοι δεν το κατάλαβαν ή αρνήθηκαν να το πιστέψουν. Όμως, στο τέλος, ο ίδιος το έδειξε στα 33 χρόνια και το αποδεικνύει πάλι σήμερα, με την επίγεια σωματική του παραμονή εδώ, στη χώρα της Αλβανίας, με τον ενταφιασμό κατά την επιθυμία του σε αυτόν τον Καθεδρικό της Αναστάσεως του Χριστού-που ο ίδιος τον ονόμασε και περικλείει το νόημα του ονόματός του: Ανάσταση.

Έτσι, αυτή την ημέρα σημειώνοντας το τέλος ενός επίγειου κύκλου αφιερωμένου στην ανάσταση, θα πρέπει να ειπωθεί χωρίς αμφιβολία: στη μόνη διάσταση που πράγματι είχε σημασία για τον ίδιο -τη διάσταση της πίστεως -ο Αναστάσιος ήρθε ανάμεσα μας πριν από 33 χρόνια ως ιερέας από την Ελλάδα και μας αφήνει σήμερα μετά από 33 χρόνια, ως ο Αναστάσιος της Αλβανίας. Είναι δύσκολο να βρει κανείς στην ιστορική μας μνήμη, οποιονδήποτε από οποιαδήποτε εθνικότητα που με τόση περηφάνεια και αφοσίωση ταύτισε τον εαυτό του, εν λόγω και εν έργω, με το όνομα της Αλβανίας όπως ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος.

Γνωρίζω ότι πολλοί ανάμεσα στους Αλβανούς μπορεί να διαφωνούν με όσα μόλις τώρα είπα. Αλλά ας έχουμε υπομονή και ας τους αφήσουμε να σκεφτούν με ανοικτή καρδιά απαλλαγμένους από προκαταλήψεις ή υποψίες για τους γείτονες και ας κοιτάξουν μόνον στα έργα του, γιατί όπως ένα καλό δένδρο γνωρίζεται από τους καρπούς του, έτσι και η ταύτισή του με την Αλβανία μας είναι σαφής πέρα από κάθε αμφιβολία.

Σήμερα το όνομα του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας ακούστηκε στα ιερά δίπτυχα σε όλες τις γλώσσες της θείας λατρείας της Ορθόδοξης οικουμένης, που ακολουθούν αμέσως μετά τα Πατριαρχεία και τις δύο αρχαιότερες αυτοκέφαλες εκκλησίες, της Κύπρου και των Αθηνών. Ακούγοντας αυτή τη λειτουργική τιμή, είναι αδύνατο να μην είμαστε ευγνώμονες στον άνθρωπο τον οποίο σήμερα αποχαιρετούμε, ειδικότερα ενθυμούμενοι ότι μετά από 23 έτη στις φλόγες της αθεϊστικής κόλασης η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας δεν ήταν παρά μια σκιά στη μνήμη. Με το πνεύμα που της έδωσε ο Ποιμενάρχης της, ο Αλβανίας Αναστάσιος, αυτή η Εκκλησία συνιστά σήμερα μία θεμελιώδη αξία της ανεξαρτησίας της Αλβανίας, της ακεραιότητας και της κυριαρχίας. Μια Ελεύθερη Εκκλησία σ' ένα Ελεύθερο Κράτος.

Πόσο συγκινητική, στη στωική συνέπεια της ποιμαντικής του ζωής και πόσο εξίσου συντριπτική για όλους τους σκεπτικιστές και τους αμφιβάλλοντες, η δήλωσή του σήμερα, στην παρουσία του άψυχου σώματός του- σώματος του αναστηλωτή της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, μία δήλωση που έκανε δημόσια μόλις πρόσφατα, σε μία συνέντευξη στον ελληνικό τύπο, μία δήλωση που μοιάζει αλβανική, πιο αλβανική από την αλβανική οποιουδήποτε που είχε προδικάσει και αμφιβάλλει για τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας ως Έλληνα, επειδή και μόνον ήταν ελληνικής εθνικότητας: *«Ο διάδοχός μου θα είναι Αλβανός. Έχω ταξιδεύσει στον κόσμο από το 1963. Έμαθα να σέβομαι τους άλλους όπως είναι, να σέβομαι τα δικαιώματά τους. Φανταστείτε εάν είχαμε μία παρόμοια περίπτωση στην Ελλάδα. Θα δεχόμασταν στην Εκκλησία της Ελλάδος να ηγείται ένας Βούλγαρος ή ένας Σέρβος; Οπωσδήποτε όχι. Το θεωρώ δεδομένο ότι ο διάδοχός μου θα είναι Αλβανός. Δεν πήγαμε στην Αλβανία να εγκαταστήσουμε αποικία. Πήγαμε να ανασυγκροτήσουμε μια Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας. Δεν είναι τμήμα τα Εκκλησίας της Ελλάδος. Είναι μια από τις 14 αυτοκέφαλες εκκλησίες στον κόσμο.»*

Τί άνθρωπος, τί ποιμενάρχης, τί συμφιλιωτής τί ειρηνοποιός, τί Έλληνας ως προς την εθνικότητα και Αλβανός ως προς την κρατική υπόσταση. Η μαρτυρική αξιοπρέπεια αυτής της Εκκλησίας και των ηγετών της -που λούστηκε από τον ιδρώτα και το αίμα των πολλά παθόντων-Χριστοφόρου Κίσι, Δαμιανού Κοκονέσι,

Ειρηναίου Μπανούσι και τόσων άλλων-πλήρως αποκαταστάθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο στον βωμό της αναγέννησής της.

Χάρισε την Αυτοκέφαλο Εκκλησία της Αλβανίας στον κλήρο της και τους πιστούς της την ευκαιρία να πάρουν τη λαμπάδα από αυτόν τον θριαμβευτή αθλητή του Χριστού και να την μεταφέρουν μπροστά, με πλήρη ελευθερία, με μη αναστρέψιμη ανεξαρτησία και με εγγυημένη ασφάλεια

Εάν κάποιος επιθυμεί, μπορεί πολλά να μάθει από την κληρονομιά αυτού του ανθρώπου, ο οποίος με σπάνια σοφία απέρριψε εκατοντάδες ίσως χιλιάδες προσκλήσεις για εχθρότητα, μονομαχίες και πολεμικές, που έπεσαν επάνω του από όλες τις πλευρές, μέχρι την τελευταία ημέρα της ζωής του. Εκείνος που δεν ήταν εντόπιος και ίσως θα είχε περισσότερο δίκαιο να θρηνηήσει για διακρίσεις και κακομεταχείριση, διάλεξε να ακολουθήσει την οδηγία του Αποστόλου Παύλου: «Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἔδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.» (Α΄ Κορ. 9:19).

Πολυμαθής όσο λίγοι άλλοι, ανοικτός στους μεγάλους πολιτισμούς του κόσμου, ο Αρχιεπίσκοπος των 9 γλωσσών -ο οποίος στις συνομιλίες μας χαιρόταν να ανταλλάσσει λόγια για τα κοσμήματα της Αγίας Γραφής ή της κοσμικής λογοτεχνίας στις στιγμές που απέμεναν, αφού θρηνούσε για τα προβλήματα της Εκκλησίας, σίγουρα δεν θα το κρατούσε εναντίον μου. Αντίθετα είμαι πεπεισμένος ότι θα χαμογελούσε, αν τον αποχαιρετούσα με ένα απόσπασμα από το De Profundis του Oscar Wilde:

«Οι περισσότεροι άνθρωποι ζουν για την αγάπη και τον θαυμασμό των άλλων. Αλλά πρέπει να ζούμε για να αγαπάμε και να θαυμάζουμε τους άλλους. Αν κάποιος μας δίνει αγάπη, πρέπει να δεχτούμε ότι δεν την αξίζουμε. Κανείς δεν αξίζει να αγαπηθεί. Το ίδιο το γεγονός ότι ο Θεός αγαπά τον άνθρωπο μας λέει ότι στη θεϊκή τάξη των πραγμάτων, η αιώνια αγάπη δίνεται ακριβώς σε εκείνους που είναι αιώνια ανάξιοί της. Αν αυτό φαίνεται πολύ πικρό, ας το αντιστρέψουμε και ας πούμε ότι όλοι οι άνθρωποι αξίζουν να αγαπηθούν, εκτός από εκείνους που το αξίζουν πραγματικά».

Προσφιλέστατοι Ορθόδοξοι πιστοί συγκεντρώθηκαν από όλες τις γωνιές της χώρας και πέρα από αυτή. Σήμερα, η ορθόδοξη κοινότητα, όχι μόνο στην Αλβανία αλλά παντού, πενθεί. Σήμερα η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας πενθεί.

Αλλά ας πούμε μαζί με τον Απόστολο Παύλο:

«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε! Πάλιν ἐρῶ χαίρετε» (Φιλ 4:4)

Απωλέσατε σε αυτή τη ζωή τον επί 33 έτη Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος, με την εν Κυρίῳ εκδημία του, «άλλαξε ζωή» -έκφραση που θεωρούσε μία από τις ωραιότερες στην αλβανική γλώσσα- αλλά αποκτήσατε τον Αναστάσιο της Αλβανίας.

Έχετε κερδίσει έναν μεσίτη εκεί πάνω, δίπλα στον Κύριο, τον οποίο η λειτουργία του αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου τόσο όμορφα αποκαλεί «Φιλάνθρωπο». Έχετε κερδίσει το παράδειγμα ενός διακόνου της συμφιλίωσης στη γη, τον οποίο τώρα εναπόκειται σε όλους σας να ακολουθήσετε.

Είθε η ειρήνη αιωνίως να ευρίσκεται στην ψυχή του Αναστασίου της Αλβανίας και είθε η θλίψη αυτής της ημέρας να φέρει σε κάθε καρδιά την παρηγοριά του Κυρίου της Ζωής.

Αμήν.